

consequenties verbinden aan het ontbreken van deze stukken. Het verweer ex art. V lid 1 onderdeel e Verdrag inhoudende dat het arbitraal vonnis nog niet bindend zou zijn geworden wordt gepasseerd nu ter zake geen voldoende concreet bewijsaanbod is gedaan noch concreet bewijs is overgelegd.

Bij zowel het door de rechtbank aangehaalde arrest als de uitspraak inzake *Cukurova/Sonera* zijn recent noten verschenen van C.G. van der Plas, HR 17 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:1077, JOR 2015/253 (*NRSL/Compas*) en HR 1 mei 2015, ECLI:NL:HR:2015:1194, JOR 2015/254 (*Cukurova/Sonera*).

Rb. Den Haag 7 oktober 2015, ECLI:NL:RBDHA:2015:11637 (Bouwcombinatie HSL Brabant Noord c.s./de Staat)

Afwijzing van de vordering in een vernietigingsprocedure. In het kader van de aanleg van de HSL-Zuid heeft een aanbesteding plaatsgevonden voor de plaatsing van geluidsschermen langs een deel van het traject bij Lage Zwaluwe. Het werk is gegund aan de Bouwcombinatie. Na verloop van tijd bleek dat de Staat rekening moest houden met grotere belasting van de schermen als gevolg van een fenomeen dat men ook wel omschreef als 'Duitse Druk golf'. Hierdoor moest het ontwerp worden aangepast waardoor voor een deel van de schermen aanvullende maatregelen moesten worden genomen. Na plaatsing zijn onderzoeken naar de deugdelijkheid van de schermen verricht door TNO in opdracht van de Staat, waarna de Staat zich op het standpunt heeft gesteld dat de schermen niet voldeden aan de in de overeenkomst gestelde eis van een levensduur van 50 jaar. Hierover is een geschil ontstaan dat is voorgelegd aan arbiters in NAI-arbitrage. Uiteindelijk is de Bouwcombinatie veroordeeld tot betaling van € 5 820 404 te vermeerderen met BTW, wettelijke rente en kosten.

De bouwcombinatie vordert vernietiging van het vonnis vanwege schending van de opdracht (art. 1065 lid 1 onderdeel c Rv), schending van de motiveringsplicht (art. 1065 lid 1 onderdeel d Rv) en strijd met de openbare orde (m.n. hoor en wederhoor, art. 1065 lid 1 onderdeel e Rv). De feitelijke grondslag van de vordering houdt verband met een drietal kwesties: (i) het ontbreken van een oordeel van

het scheidsrecht over het al dan niet voldoen van de schermen aan de contractuele levensduur en over de vraag of de Staat een beroep op de garantie bepaling toekomt (NB Het oordeel zou ten onrechte slechts zien op aansprakelijkheid voor laswerkzaamheden), (ii) de wijze waarop het scheidsrecht is omgegaan met het bewijs(aanbod) van de bouwcombinatie en (iii) een discussie over de redelijkheid van de door de Staat gevorderde herstelkosten (de zogenoemde matrixdiscussie). Ter zake van punt (i) gaat de rechtbank uitgebreid in op het door partijen gevoerde debat en komt tot de conclusie dat gezien de stellingen van partijen, het oordeel van het scheidsrecht haar niet onbegrijpelijk voorkomt. Ter zake van punt (ii) is het volgende van belang. De bouwcombinatie heeft getuigenbewijs aangeboden middels getuigen A en B. Deze getuigen zijn eerst geweigerd, maar uiteindelijk toch toegelaten. In het eindvonnis heeft het scheidsrecht echter – zeer verkort weergegeven – overwogen dat de verklaring van getuige A niet consistent zou zijn met eerdere bevindingen. Van getuige B werd eerder een onvolledige verklaring overgelegd en in een later stadium in het geding werd alsnog een uitvoerig commentaar op het oorspronkelijke TNO-rapport overgelegd. Arbiters aanvaarden dit echter niet als bewijs nu B van meet af aan al bij de zaak betrokken was. Het feit dat B niet op de zitting zou zijn gehoord, zou samenhangen met het feit dat toen alleen een onvolledige verklaring beschikbaar was. Volgens de rechtbank vindt het betoog van de bouwcombinatie dat arbiters met deze gang van zaken het beginsel van hoor en wederhoor zouden hebben geschonden, geen steun in de procedurele gang van zaken en de door het Scheidsrecht gegeven oordelen over de verklaringen van A en B. Ten overvloede overweegt de rechtbank dat het arbiters vrijstond inhoudelijke voorwaarden aan de toelating van bewijs en getuigen te stellen binnen de grenzen van goede procesorde. Ten aanzien van het overige betreft het oordeel van arbiters een bewijsoordeel, dat terughoudend dient te worden getoetst en deze toets volgens de rechtbank kan doorstaan. Met betrekking tot de herstelkosten – punt (iii) – hanteert de rechtbank de terughoudende motiveringstoets uit HR 22 december 2006, ECLI:NL:HR:2006:AZ1593, r.o. 3.5, nl. dat in de

motivering geen enkele steekhoudende verklaring voor de beslissing zou moeten zijn te onderkennen, wil vernietigd kunnen worden, hetgeen niet het geval is. Derhalve moet de vordering op alle onderdelen worden afgewezen.

Rb. Midden-Nederland

30 september 2015,

ECLI:NL:RBMNE:2015:7340

De rechtbank verklaart zich onbevoegd ex art. 1022b Rv om kennis te nemen van een verzoek tot het houden van een voorlopig getuigenverhoor. Sinds 1 januari 2015 bepaalt de wet in art. 1022b Rv – kort gezegd – dat een overeenkomst van arbitrage niet belet dat een partij de gewone rechter verzoekt om een voorlopig getuigenverhoor, een voorlopig deskundigenbericht, een descente of exhibitie van bescheiden. Art. 1022c Rv bepaalt dat de rechter zich alleen bevoegd verklaart als de gevraagde voorziening niet of niet tijdig in arbitrage kan worden verkregen. Nu er een procedure bij de RvA voor de Bouw aanhangig is gemaakt, arbiters reeds zijn benoemd en de memorie van antwoord binnenkort dient te worden genomen, acht de rechtbank het onwaarschijnlijk dat het horen van getuigen door de RvA niet tijdig zal gebeuren. Ten overvloede merkt de rechtbank op dat gelet op de werkvoorraad een voorlopig getuigenverhoor niet veel eerder dan drie maanden na toewijzing van het verzoek zal kunnen worden toegewezen. Volgt afwijzing van het verzoek en veroordeling van verzoekster in de proceskosten.

G.M. Veldt

UL

HANDELSKOOP

Literatuur

R. Westerdijk, 'Rechtbank verlegt grenzen: over toepassing van Weens Koopverdrag en uitputting onder de Auteursrechtlijn', IR 2015, afl. 2, p. 63-66

Westerdijk bespreekt het vonnis Rb. Midden-Nederland 25 maart 2015, ECLI:NL:RBMNE:2015:1096 en concludeert dat dit vonnis de lijn bevestigt die in 2012 is ingezet door de arresten *Beeldbrigade* van de Hoge Raad en *UsedSoft* van het Hof van Justitie EU. Uit *Beeldbrigade* van de

Hoge Raad volgde al dat het Nederlandse kooprecht van toepassing is op de aanschaf van software met bijbehorende licentie voor onbepaalde tijd, tegen betaling van een eenmalige vergoeding. Uit het genoemde vonnis blijkt dat op de internationale koop van software het Weens Koopverdrag van toepassing kan zijn. Westerdijk plaatst dit vonnis in een breder kader en geeft een kritische analyse van de overwegingen van de rechtbank.

Rechtspraak

Hof 's-Hertogenbosch 29 september 2015, ECLI:NL:GHSHE:2015:3797

Een in Nederland gevestigde onderneming heeft in mei en juni 2011 een drietal transportbanden aan een Duitse koper geleverd; de koper heeft alleen de eerste termijn van de koop-som betaald en de verkoper vordert betaling van het restant. De koper beroept zich op onbevoegdheid van de Nederlandse rechter. De verkoper stelt primair dat de Nederlandse rechter bevoegdheid toekomt op grond van het forumkeuzebeding in art. 16.3 van haar algemene voorwaarden jo. art. 23 EEX-Vo. Subsidiair beroept zij zich voor de rechtsmacht van de Nederlandse rechter op art. 5 lid 1 onderdeel a jo. onderdeel b eerste gedachtestreepje EEX-Vo. Het hof constateert dat op deze overeenkomst de CISG van toepassing is. Het hof overweegt vervolgens dat algemene voorwaarden deel uitmaken van de overeenkomst als partijen ten tijde van het sluiten van de overeenkomst uitdrukkelijk of stilzwijgend met het incorporeren van die voorwaarden in de overeenkomst hebben ingestemd én de wederpartij van de gebruiker van die voorwaarden een redelijke gelegenheid heeft gehad van die voorwaarden kennis te nemen. Het hof constateert dat de CISG Advisory Council zich in april 2013 in een advisory opinion heeft uitgelaten over de vraag wanneer is voldaan aan de eis dat de wederpartij van de gebruiker een redelijke mogelijkheid heeft gehad om van de voorwaarden kennis te nemen, heeft: de 'CISG-AC Opinion No. 13 Inclusion of Standard Terms under the CISG'. De CISG Advisory Council geeft in voormelde advisory opinion een (niet-limitatieve) opsomming van de gevallen waarin een partij geacht mag worden een redelijke mogelijkheid tot kennisname van algemene voorwaarden te hebben gehad:

'3.1 Where the terms are attached to a document used in connection with the formation of the contract or printed on the reverse side of that document;

3.2 Where the terms are available to the parties in the presence of each other at the time of negotiating the contract;

3.3 Where, in electronic communications, the terms are made available to and retrievable electronically by that party and are accessible to that party at the time of negotiating the contract;

3.4 Where the parties have had prior agreements subject to the same standard terms.'

Naar het oordeel van het hof is in dit geval geen sprake geweest van een redelijke mogelijkheid tot kennisname van de algemene voorwaarden, nu de verkoper uitsluitend onder aan het briefpapier waarop zij de offertes heeft uitgebracht en de opdracht heeft bevestigd met een voorgedrukte zinsnede verwijst naar een toepasselijk zijn van haar algemene voorwaarden en het gedeponereerd zijn van die voorwaarden ter griffie van de arrondissementsrechtbank te 's-Hertogenbosch. Dit geldt temeer nu het gaat om een zinsnede in de Nederlandse taal terwijl de offertes in de Duitse taal zijn gesteld en Duits kennelijk de voertaal is geweest tussen partijen bij de totstandkoming van de overeenkomst. Het hof overweegt voorts dat een beroep op bevoegdheid van de Nederlandse rechter op grond van art. 23 EEX-Vo. bovendien alleen kan slagen indien een forumkeuze voldoet aan een van de in art. 23 lid 1 onderdeel a-c EEX-Vo. vermelde vormvoorschriften. Naar het oordeel van het hof is ten aanzien van het in de algemene voorwaarden van de verkoper opgenomen forumkeuzebeding niet voldaan aan het vormvoorschrift in art. 23 lid 1 onderdeel a EEX-Vo. Voor een voldaan zijn aan een van de vormvoorschriften genoemd onder onderdeel b en c is onvoldoende gesteld.

Voor de vraag of de Nederlandse rechter rechtsmacht toekomt op grond van de bijzondere bevoegdheid van art. 5 lid 1 onderdeel a EEX-Vo. is van belang wat de tussen partijen overeengekomen plaats van levering is geweest. Het hof overweegt dat onderscheid dient te worden gemaakt tussen de levering zoals die ingevolge

de overeenkomst dient plaats te hebben en de uiteindelijke feitelijke aflevering van de zaak. Uit het feit dat de verkoper stelt dat zij op verzoek van de koper de banden aan een transporteur heeft afgegeven om deze naar een bepaalde plaats te transporteren, kan niet worden geconcludeerd dat de verkoper daarmee zou hebben erkend dat de levering ingevolge de overeenkomst op die plaats heeft plaatsgehad. Het hof stelt vast dat als plaats van levering heeft de gelden een bepaalde (geanonimiseerde) plaats in Nederland. Het hof verwierpt daarom het beroep op onbevoegdheid van de Nederlandse rechter.

Rb. Den Haag 19 augustus 2015, ECLI:NL:RBDHA:2015:10144

Een in Nederland gevestigde onderneming heeft producten verkocht en geleverd aan een onderneming in Italië. De koper heeft de betreffende facturen onbetaald gelaten. De verkoper stelt dat de CISG niet op de rechtsverhouding tussen partijen toepasselijk is, nu de Metaalunievoorwaarden van toepassing zijn op de koopovereenkomsten en in deze voorwaarden de toepasselijkheid van de CISG uitdrukkelijk wordt uitgesloten. De koper, die dit betwist, stelt dat het geschil dient te worden beoordeeld aan de hand van de CISG en aanvullend aan de hand van Nederlands recht. De rechtbank overweegt dat de CISG in beginsel van toepassing is op deze overeenkomsten. De vraag is echter of de omstandigheid dat de Metaalunievoorwaarden de toepasselijkheid van de CISG uitsluiten, meebrengt dat bij de beantwoording van de vraag of de Metaalunievoorwaarden van toepassing zijn op de in het geding zijnde koopovereenkomsten, de CISG buiten beschouwing dient te blijven.

De rechtbank constateert dat om een uniforme uitleg van de CISG te bevorderen in 2001 de zogenaamde CISG Advisory Council (CISG-AC) in het leven is geroepen. De CISG-AC stelt zich ten doel uniforme interpretatie van de CISG te bevorderen en verstrekt in dat kader (onder meer) gezaghebbende opinies over de uniforme toepassing en interpretatie van het verdrag. De CISG-AC heeft op 20 januari 2013 'CISG-AC Opinion No. 13 Inclusion of Standard Terms under the CISG' (hierna: Opinion 13) aangenomen, die betrekking heeft op de toepasselijkheid en gelding van

algemene voorwaarden. Tevens heeft de CISG-AC op 30 mei 2014 'CISG-AC Opinion No. 16 Exclusion of the CISG under Article 6' (hierna: Opinion 16) aangenomen, die betrekking heeft op de mogelijkheid van uitsluiting van de toepasselijkheid van de CISG. Deze opinies bestaan uit regels met toelichtingen daarop, die zijn gebaseerd op evaluatie van doctrine en rechtspraak afkomstig uit alle verschillende verdragsluitende staten. De rechtbank ziet aanleiding in haar beslissing bij deze opinies aan te sluiten. Opinion 16 bepaalt, voor zover relevant:

1. Where the CISG is applicable according to Arts 1-3 CISG, the principle of party autonomy expressed in Art. 6 CISG permits parties to agree to exclude its application, at the time of or after the conclusion of the contract.
2. The CISG governs the manner of exclusion. An agreement to exclude the CISG is governed by the rules on contract formation and modification in Arts 11, 14-24, 29 CISG.'

De rechtbank overweegt dat de vraag of partijen rechtsgeldig de toepasselijkheid van de CISG hebben uitgesloten dient te worden beoordeeld aan de hand van de CISG zelf. Dat betekent dat in casu ook de vraag of de Metaalunievoorwaarden rechtsgeldig van toepassing zijn geworden op de koopovereenkomsten dient te worden beantwoord aan de hand van de CISG. Met het Hof Den Haag 22 april 2014, ECLI:NL:GHDHA:2014:1341, r.o. 10 is de rechtbank van oordeel dat de regels in de CISG meebrengen dat algemene voorwaarden deel uitmaken van de overeenkomst als: (1) partijen ten tijde van het sluiten van de overeenkomst uitdrukkelijk of stilzwijgend met het incorporeren van die voorwaarden in de overeenkomst hebben ingestemd, én (2) de wederpartij van de gebruiker van die voorwaarden een redelijke gelegenheid heeft gehad van die voorwaarden kennis te nemen.

Tussen partijen is niet in geschil dat de verkoper naar aanleiding van een aanvraag door de koper steeds offertes heeft verzonden aan de koper waarop onderaan de volgende (standaard)tekst is afgedrukt:

'All our quotations, all orders placed with us and all contracts concluded with us are subject to the METAALUNIE CONDITIONS, filed with the registrar of the District Court of Rotterdam, as stipulated in the latest text lodged with the said court. The conditions of delivery and payment will be sent to you on request.'

De rechtbank is van oordeel dat uit de tekst van de offerte, die heeft te gelden als een eerste aanbod, duidelijk blijkt dat op de uiteindelijk gesloten koopovereenkomsten de Metaalunievoorwaarden van toepassing zijn. Niet gesteld of gebleken is dat de koper de toepasselijkheid van deze voorwaarden van de hand heeft gewezen. Zodoende geldt dat de koper in ieder geval stilzwijgend met het incorporeren van de Metaalunievoorwaarden in de overeenkomsten heeft ingestemd. De koper heeft als verweer gevoerd dat de verkoper haar een redelijke mogelijkheid had moeten bieden om kennis te nemen van de Metaalunievoorwaarden en dat de mededeling dat die voorwaarden op verzoek worden toegezonden daartoe onvoldoende is. De CISG Advisory Council geeft in Opinion 13 een (niet-limitatieve) opsomming van de gevallen waarin een partij geacht mag worden een redelijke mogelijkheid tot kennisname van algemene voorwaarden te hebben gehad. Uit Opinion 13 blijkt dat niet steeds vereist is dat de algemene voorwaarden ten tijde van het aangaan van de overeenkomst ter hand worden gesteld of worden toegestuurd:

'BLACK LETTER RULES

1. The inclusion of standard terms under the CISG is determined according to the rules for the formation and interpretation of contracts under the CISG.
2. Standard terms are included in the contract where the parties have expressly or impliedly agreed to their inclusion at the time of the formation of the contract and the other party had a reasonable opportunity to take notice of the terms.
3. Amongst others, a party is deemed to have had a reasonable opportunity to take notice of the standard terms:
  - 3.1. Where the terms are attached to a document used in connection with the formation of the contract or printed on the reverse side of that document;

3.2. Where the terms are available to the parties in the presence of each other at the time of negotiating the contract;

3.3. Where, in electronic communications, the terms are made available to and retrievable electronically by that party and are accessible to that party at the time of negotiating the contract;

3.4. Where the parties have had prior agreements subject to the same standard terms.'

In de toelichting bij Opinion 13 staat met betrekking tot 3.4 het volgende vermeld:

'e) Terms used in prior agreements
3.6. It is reasonable to assume that where the standard terms have been used in previous dealings between the parties that they were available to the other party at the time of the negotiations or of contracting. This can only be assumed where the standard terms were previously validly incorporated into contracts between the parties. Where the terms were included in documents such as invoices after the fact and therefore not validly incorporated, they cannot be assumed to be incorporated in future contracts.'

De rechtbank stelt vast dat niet is komen vast te staan dat de verkoper de Metaalunievoorwaarden op enig moment voorafgaande aan het sluiten van de in het geding zijnde koopovereenkomsten aan de koper ter hand heeft gesteld, al dan niet in verband met eerder gesloten koopovereenkomsten. De verkoper heeft in dit verband een tweetal e-mails in het geding gebracht die zij aan de koper heeft gezonden in verband met een bestaande betalingsachterstand. Als bijlage bij deze e-mails heeft zij een exemplaar van de Metaalunievoorwaarden gevoegd. In het licht van het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat de Metaalunievoorwaarden niet zijn toegezonden in het kader van de onderhandelingen over een eerdere koopovereenkomst, terwijl in de e-mail zelf in het geheel niet wordt verwezen naar de als bijlage meegezonden Metaalunievoorwaarden. Zij zijn dus niet 'validly incorporated' in eerdere koopovereenkomsten in de zin van de toelichting.

Dit betekent dat de verkoper voorafgaande aan het sluiten van de in het geding zijnde koopovereenkomsten

niet een redelijke mogelijkheid tot kennisname van de Metaalunievoorwaarden aan de koper heeft geboden. De enkele mededeling in de offertes dat die voorwaarden op verzoek worden toegezonden, zoals op de offertes staat vermeld, is daartoe op grond van de CISG onvoldoende. De omstandigheid dat – zoals de verkoper heeft aangevoerd – partijen reeds acht jaar zaken met elkaar deden, doet daar niet aan af. De rechtbank concludeert dat de Metaalunievoorwaarden geen onderdeel uitmaken van de betreffende koopovereenkomsten. Dat betekent dat met betrekking tot de onderhavige koopovereenkomsten de CISG niet rechtsgeldig is uitgesloten. Het geschil tussen partijen dient aan de hand van de CISG te worden beoordeeld.

Hof Arnhem-Leeuwarden

15 september 2015,

ECLI:NL:GHARL:2015:6805

Een Nederlandse maatschap houdt zich bezig met het fokken van springpaarden. Een in het Verenigd Koninkrijk woonachtige investeerder, die een stalhouderij exploiteert, koopt een door de maatschap gefokt paard van de maatschap voor € 200 000. De Engelse investeerder stelt dat het paard niet beantwoordt aan hetgeen hij op grond van de overeenkomst mocht verwachten en dat hij de koopovereenkomst wegens non-conformiteit heeft ontbonden, althans heeft vernietigd wegens dwaling.

Het hof overweegt dat het op de overeenkomst toepasselijke recht dient te worden bepaald aan de hand van de Rome I-Verordening. Dat partijen een rechtskeuze hebben gemaakt als bedoeld in art. 3 Rome I-Verordening is niet gesteld of gebleken. Er is sprake van een overeenkomst als bedoeld in art. 4 lid 1 aanhef en onderdeel a Rome I-Verordening, omdat het paard waarop de koopovereenkomst betrekking heeft een roerende zaak is als bedoeld in dat artikel. De koopovereenkomst wordt daarom in beginsel beheerst door het recht van het land waar de verkoper zijn gewone verblijfplaats heeft. Er is niet gebleken dat sprake is van overeenkomsten als bedoeld in art. 5-8 Rome I-Verordening, op grond waarvan van dat beginsel zou moeten worden afgeweken. Het hof overweegt daarbij dat geen sprake is van een consumentenovereenkomst als bedoeld in art. 6 van de verorde-

ning, nu beide partijen bij het sluiten van die koopovereenkomst hebben gehandeld in de uitoefening van een bedrijf of beroep: de maatschap omdat zij zich bezighoudt met het fokken van springpaarden en zij in dat kader het paard heeft laten trainen tot springpaard en het vervolgens hebben verkocht; de koper omdat hij een investeerder is die een stalhouderij exploiteert, en hij de koopsom heeft voldaan zonder de daarin aanwezige BTW-component, zodat de koper geacht moet worden het paard bedrijfsmatig te hebben gekocht. De in Nederland gevestigde maatschap heeft het paard verkocht aan de Engelse koper, zodat op grond van art. 4 Rome I-Verordening het Nederlands recht op de vordering van toepassing is.

Het hof overweegt voorts dat in zaken met internationale aspecten waarbij de vordering betrekking heeft op een koopovereenkomst naar Nederlands recht de CISG van toepassing is, ook indien een van de contractpartijen woonachtig is in een land dat zich niet bij dat verdrag heeft aangesloten, zoals het Verenigd Koninkrijk. De rechtsverhouding tussen partijen wordt daarom beheerst door de CISG en, aanvullend, door het (interne) Nederlands recht. Het hof constateert dat in casu geen sprake is van een koop voor persoonlijk gebruik of voor gebruik in gezin of huishouding als bedoeld in art. 2 aanhef en onderdeel a CISG. De koper heeft zijn vorderingen evenwel gegrond op bepalingen in het Nederlands Burgerlijk Wetboek en de verkoper is bij het voeren van verweer ook van die bepalingen uitgegaan. Het hof ziet daarin aanleiding om partijen in de gelegenheid te stellen hun stellingen aan te passen aan de bepalingen in de CISG, dan wel om aan te geven of zij de toepasselijkheid van het verdrag willen uitsluiten (art. 6 CISG). Het hof houdt iedere verdere beslissing aan en verwijst de zaak naar de rol.

Hof 's-Hertogenbosch 22 september

2015, ECLI:NL:GHSHE:2015:3666

Een in Duitsland gevestigde GmbH heeft van een Nederlandse B.V. meerdere partijen zeep gekocht. Op 4 augustus 2008 heeft de verkoper de eerste partij zeep aan de koper geleverd. De koper heeft de geleverde zeep de volgende dag doorgeleverd aan een afnemer. Die afnemer heeft

de zeep doorgeleverd aan haar klanten. Door de klanten van de afnemer werd geconstateerd dat de zeep schuimde en dat daardoor emmers overliepen. Op 28 augustus 2008 heeft de koper de verkoper hierover geïnformeerd. De oorzaak van het schuimen bleek een bacteriologische besmetting, welke mogelijk werd gemaakt door een onvoldoende werkzaam conserveringsmiddel.

Partijen hebben in appèl niet bestreden de vaststelling van de rechtbank dat partijen het erover eens zijn dat het geschil wordt beheerst door het materiële recht van het Weens Koopverdrag (hierna: CISG). Ook het hof gaat daarvan uit. Het hof overweegt dat de koper in casu niet met de door haar gestelde visuele controle kon volstaan. De koper, althans haar afnemer namens haar, diende ook te controleren op mogelijke besmetting met bacteriën, juist omdat eventuele besmetting met bacteriën niet meteen zichtbaar is indien de gevolgen daarvan, in dit geval het schuimen van de zeep als gevolg van gisting, nog niet zichtbaar zijn ingetreden. Voor zo'n keuring waren door de verkoper ook monsters bijgeleverd. Bovendien bleek dat het standaardprocedure is om zeep te testen op sporenvormende micro-organismen en dat de kosten van een test € 12,50 exclusief BTW bedragen.

Het hof is van oordeel dat de koper niet heeft voldaan aan het vereiste in art. 38 lid 1 CISG, dat gelet op de omstandigheden op een zo kort mogelijke termijn na de eerste levering moet worden gekeurd. Voor de bepaling van deze keuringstermijn is van belang dat de geleverde zeep direct werd doorverkocht aan een afnemer die deze op haar beurt weer direct doorverkocht aan haar afnemers. Ter voorkoming van schade, had de koper de levering direct bij ontvangst moeten keuren op bacteriologische besmetting. Het hof concludeert dat de koper door niet tijdig te keuren en derhalve niet binnen een redelijke termijn nadat zij had behoren te ontdekken dat de zeep niet aan de overeenkomst beantwoordde de verkoper van de gebreken in kennis te stellen, haar recht om zich erop te beroepen dat de zeep niet aan de overeenkomst beantwoordt, heeft verloren (art. 39 lid 1 CISG).

Rond 13 en 21 november en 3 december 2008 heeft de verkoper respectievelijk de tweede, derde en vierde partij zeep aan de koper geleverd. Op 11 december 2008 heeft een afnemer geconstateerd dat de tweede en derde levering zeep een te hoge concentratie kiemen van *Bacillus cereus* bevatte. Het hof beschouwt dit als een tekortkoming ter zake van de tweede en derde levering. Het hof concludeert dat ook wat deze leveringen betreft de koper haar recht om zich erop te beroepen dat de zeep niet aan de overeenkomst beantwoordde, heeft verloren (art. 39 CISG) door niet tijdig te keuren en derhalve niet binnen een redelijke termijn nadat zij dit gebrek had behoren te ontdekken de verkoper daarvan in kennis te stellen. Het hof oordeelt dat de koper niet heeft voldaan aan het vereiste in art. 38 lid 1 CISG, dat op een zo kort mogelijke termijn na de levering van 13 november 2008 die levering moest worden gekeurd. Voor de bepaling van de keurtermijn is van belang dat de verkoper reeds op 28 oktober 2008, voorafgaand aan de leveringen monsters aan de koper heeft toegestuurd, dat de geleverde zeep direct werd doorverkocht aan een afnemer, die deze op haar beurt weer direct doorverkocht aan haar afnemers en dat vervolgleveringen door de verkoper aan de koper op 21 november en 3 december 2008 zouden plaatsvinden. Ter voorkoming van schade, had de koper (of haar afnemer namens haar) de levering van 13 november 2008 direct bij ontvangst moeten keuren. Dat geldt ook voor de levering van 21 november 2008, welke pas op 11 december 2008 werd onderzocht. De levering van 3 december 2008 is in het geheel niet gekeurd.

S.A. Kruisinga
UU

HULP- EN TUSSEN-PERSONENRECHT

Rechtspraak

Hof Arnhem-Leeuwarden

29 september 2015,
ECLI:NL:GHARL:2015:7321

Vertegenwoordigingszaak waarin het er in de kern op neerkomt dat hoewel X de verhuurder bij het aangaan van het contract heeft vertegenwoordigd, dit niet betekent dat hij na contract-overname, toen de verhuurder was

opgevolgd door een andere verhuurder, ook de opvolgende huurder heeft vertegenwoordigd. Evenmin is sprake van schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid van X.

Hof 's-Hertogenbosch 15 september

2015, ECLI:NL:GHSHE:2015:3577

Het hof komt tot het oordeel dat erflater c.s. op grond van een verklaring of gedraging van appelland heeft aangenomen en onder de gegeven omstandigheden redelijkerwijze mocht aannemen dat een toereikende volmacht was verleend aan bestuurder Beheer BV (art. 3:61 lid 2 BW). Daartoe zijn relevant de volgende omstandigheden. Uit de e-mail van appelland mocht erflater c.s. begrijpen dat appelland in beginsel akkoord wilde gaan met zijn persoonlijke aansprakelijkheid voor 50%. Voorts vertegenwoordigden bestuurder Beheer BV en appelland elkaar regelmatig. Tot slot staat vast dat bestuurder Beheer BV namens Adviesgroep & Partners BV en dus ook namens appelland als bestuurder van die vennootschap definitief overeenstemming heeft bereikt met erflater c.s. over drie gestelde voorwaarden/betalingsverplichtingen voor zover deze de vennootschap betroffen.

Hof Amsterdam 4 augustus 2015,

ECLI:NL:GHAMS:2015:3240

A stelt dat hij aan de omstandigheid dat mr. Z advocaat is, het gerechtvaardigd vertrouwen kon ontleen dat hem een toereikende volmacht tot verkoop van een vastgoedportefeuille was verleend. De rechtbank oordeelde dat het handelen van mr. Z in casu overeenkwam met dat van een makelaar, wiens bemiddeling bij de verkoop van een onroerende zaak geen volmacht inhoudt tot het sluiten van een overeenkomst en ook de schijn van die bevoegdheid niet wekt. Het hof oordeelt dat er wél sprake is van schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid op grond van de volgende feiten. A wist dat geïntimeerde zijn hypotheek moest aflossen en kende mr. Z als de advocaat die geïntimeerde had bijgestaan in een procedure aangaande de vastgoedportefeuille. A vroeg mr. Z of de vastgoedportefeuille te koop was. Mr. Z antwoordde bevestigend en zond een e-mail aan de notaris van A. Uit die e-mail blijkt dat mr. Z ervan op de hoogte was dat de registergoederen zouden worden gekocht door A of een door hem aan te wijzen derde, en dat mr. Z op de

hoogte was van de afgesproken koopsom en beschikte over alle voor de verkoop en levering relevante documenten. Mr. Z verwijst in deze e-mail naar geïntimeerde als zijn 'cliënt'. Het hof hecht daarbij, anders dan de rechtbank, waarde aan het gegeven dat mr. Z advocaat is en blijkens zijn bewoordingen in de e-mail ook in die hoedanigheid handelde. De stelling van geïntimeerde dat het optreden van mr. Z niet anders is geweest dan dat van een makelaar honoreert het hof niet omdat dit betoog miskent dat mr. Z nu eenmaal geen makelaar is, maar advocaat en ook in die hoedanigheid heeft gehandeld.

Hof Amsterdam 12 mei 2015,

ECLI:NL:GHAMS:2015:1837

Het hof overweegt in deze zaak dat de in het verkeer geldende opvattingen, en de voor advocaten geldende beroeps- en gedragsregels in het bijzonder, meebrengen dat B (medewerker van appellante, een advocatenkantoor) had moeten verifiëren of het depot was gestort, alvorens mededeling te doen aan G dat dit het geval was. Dat die verificatie (kennelijk) is uitgebleven, geldt als een fout van B die hem kan worden toegerekend en waarvoor appellante op de voet van art. 6:170 BW aansprakelijk is.

Rb. Rotterdam 19 augustus 2015,

ECLI:NL:RBROT:2015:6110

Een aanvullende opdracht is aan eiseres verstrekt door bedrijf 1 (bij monde van persoon 1). Niet is in geschil dat door persoon 1 tegen eiseres is gezegd dat bedrijf 1 hierbij namens gedaagde handelde. Gedaagde stelt echter dat bedrijf 1 niet over een toereikende volmacht beschikte voor het sluiten van een aanvullende overeenkomst.

Het bestaan van een volmacht is niet aangetoond, zo concludeert de rechtbank. In casu mocht eiseres echter redelijkerwijze aannemen dat door gedaagde aan bedrijf 1 een toereikende volmacht was verleend voor het verstrekken van de opdracht. Zij baseert zich daarbij op het volgende. Gedaagde heeft alle communicatie met eiseres over en de begeleiding van de werkzaamheden volledig overgelaten aan bedrijf 1. Persoon 1 trad namens gedaagde op als voorzitter van de bouwvergaderingen en maakte verslagen daarvan. Gelet op de omstandigheid dat gedaagde dus volledig op de achtergrond bleef en gelet op (de invulling van) de ruime bevoegd-